

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

Zahŕňajú spoločnú vyživovaciu povinnosť rodičov voči ich maloletým deťom na základe ich finančných možností bez ohľadu na to, či žijú spolu alebo oddelene. Vyživovacia povinnosť sa vzťahuje na bývalého manžela, ak si nedokáže zabezpečiť živobytie z vlastných finančných zdrojov.

Osoby povinné na plnenie výživného sú rodičia voči deťom a/alebo bývalí manželia navzájom a dospelé deti voči svojim rodičom, ak títo rodičia nie sú schopní zabezpečiť si živobytie zo svojho majetku alebo príjmov.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Vyživovacia povinnosť sa končí, keď dieťa dosiahne plnoletosť, teda keď dosiahne vek 18 rokov, okrem prípadov, keď si dieťa nedokáže po dosiahnutí plnoletosti zabezpečiť živobytie. Týka sa to prípadov, keď dieťa trpí fyzickou alebo duševnou chorobou alebo nemôže pracovať, lebo študuje v inštitúcii vysokoškolského alebo odborného vzdelávania, alebo keď chlapec vykonáva vojenskú službu.

V súlade s cyperským právom a konkrétne s článkom 34 zákona 216/90 o vzťahoch medzi rodičmi a deťmi majú aj dospelé deti vyživovaciu povinnosť voči rodičom.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Mali by ste sa obrátiť na súd, konkrétne na rodinný súd prefektúry, kde máte pobyt.

Postup sa začína prvotným návrhom na vyplatenie výživného, ku ktorej sa priloží prisázané vyhlásenie navrhovateľa, ktoré sa zaznamená do registra súdu.

Návrh sa doručí odporcovi (povinnému na plnenie výživného), ktorý má právo byť vypočutý a podať námietku. Ak obaja účastníci súhlasia, na základe vzájomnej dohody sa vydá rozhodnutie o výživnom. V opačnom prípade sa návrh predloží na vypočutie a súd rozhodne na základe výpovedí oboch účastníkov.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Ak je oprávnený maloleté dieťa (teda dieťa mladšie ako 18 rokov), žiadosť podáva poručník oprávneného (napríklad matka) v mene a v prospech oprávneného.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Podľa článku 12 zákona 23/90 o rodinných súdoch (v znení neskorších predpisov), keď je oprávneným maloleté dieťa, príslušným je súd podľa miesta pobytu oprávneného alebo povinného (článok 12 ods. 1 písm. b)). Vo všetkých ostatných prípadoch (teda keď je oprávnený dospelý) je príslušným súd podľa miesta pobytu alebo podnikania navrhovateľa (oprávneného) alebo povinného (článok 12 ods. 1 písm. a)).

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Navrhovatelia sa môžu obrátiť na súd osobne alebo prostredníctvom advokáta.

Postup nájdete v odseku 3 vyššie.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Postup zahŕňa platenie poplatkov vo forme odmeny advokáta (ak žiadateľa zastupuje advokát) a skutočných súdnych trov. Suma je stanovená v nariadeniach, ktoré pravidelne uverejňuje Najvyšší súd Cypru. Presné trovy závisia od dĺžky a/alebo zložitosti konania. Ak žiadateľ nemá dostatok finančných prostriedkov, môže požiadať o bezplatnú právnu pomoc podľa zákona 165(I)/2002 v znení neskorších predpisov.

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Druhy výživného priznaného súdom sú výživné od rodiča na dieťa, od dieťaťa na rodiča a od bývalého manžela na bývalého manžela. Výška výživného sa vypočítava s ohľadom na potreby oprávneného a finančné možnosti povinného. Výživné zahŕňa všetko potrebné na živobytie a blahobyt oprávneného a navyše, podľa potreby, jeho náklady na vzdelanie (článok 37 zákona 216/90).

Rozhodnutie o výživnom môže súd preskúmať na žiadosť navrhovateľa (alebo jeho zástupcu), ak sa zmenia náklady na obživu alebo rodinná situácia oprávneného alebo ak sa zmení situácia povinného na plnenie výživného (článok 38 ods. 1 zákona 216/90).

Okrem zmien v situácii alebo nákladoch sa v zákone (článok 38 ods. 2 zákona 216/90) stanovuje desaťpercentný (10 %) automatický nárast sumy výživného každých dvadsaťštyri (24) mesiacov, pokiaľ súd nerozhodne inak.

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Výživné sa vypláca mesačne oprávnenému alebo jeho poručníkovi alebo ich advokátovi bankovým prevodom, šekom alebo v hotovosti.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Ak povinný podľa rozhodnutia odmietne platiť, výživné sa vymáha podobným spôsobom ako pokuta. Postup zahŕňa vydanie príkazu na zaistenie (článok 40 zákona 216/90).

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premičacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

V súlade s článkom 9 ods. 3 zákona 232/91 je povinný oslobodený od povinnosti zaplatiť sumu dlžníka na základe rozhodnutia o výživnom za obdobie dlhšieho ako dva roky.

Prípadné obdobie neprítomnosti povinného v Cyperskej republike je z výpočtu uvedeného obdobia vyňaté.

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Na vnútroštátnej úrovni taký orgán, ani organizácia neexistuje.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Pozri odpoveď na predchádzajúcu otázku.

14 Ak som v Slovenskej republike a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:**14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v Slovenskej republike poskytnúť pomoc?**

Áno, v takom prípade môže navrhovateľ/oprávnený požiadať o pomoc ústredný orgán republiky, teda Ministerstvo spravodlivosti a verejného poriadku.

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Dotknutá osoba alebo jej advokát sa môže obrátiť na ústredný orgán telefonicky, písomne (listom, faxom alebo e-mailom) alebo osobne.

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v Slovenskej republike:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Ak sa navrhovateľ/oprávnený nachádza v inej krajine a povinný sa nachádza na Cypre, navrhovateľ môže požiadať o pomoc Ministerstvo spravodlivosti a verejného poriadku, ktoré je ústredným orgánom, a to prostredníctvom príslušného ústredného orgánu v krajine, v ktorej sa nachádza, nie však priamo. Alternatívne sa môže obrátiť priamo na súd prostredníctvom svojho právnik.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

V osobitnom prípade sa možno telefonicky alebo písomne (listom, faxom alebo e-mailom) obrátiť na ústredný orgán Cypru, ktorý poskytne pomoc so zaslaním písomného návrhu o určenie výživného príslušnému vnútroštátnemu súdu.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Áno, Cyprus je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Neuplatňuje sa.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V súlade s novým nariadením o výživnom (nariadenie Rady (ES) č. 4/2009) sa návrhy teraz posielajú priamo príslušnému súdu republiky prostredníctvom ústredného orgánu republiky.

Prístup k spravodlivosti sa uľahčuje aj prostredníctvom poskytovania právnej pomoci podľa vnútroštátnych právnych predpisov, teda podľa zákona 165(I) /2002, a v súlade s príslušnou smernicou EÚ o právnej pomoci v cezhraničných sporoch.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V záujme správneho vykonávania článku 51 ústredný orgán úzko spolupracuje s ďalšími príslušnými orgánmi štátu, okrem iného s cieľom získať požadované informácie, napríklad adresu bydliska a podnikania povinného, informácie o jeho príjmoch atď., vyhľadať povinného a doručiť mu súdne dokumenty prostredníctvom získania jeho platnej doručovacej adresy a jej poskytnutia súdnym orgánom.

Keďže ústredný orgán poskytuje žiadateľom uvedenú právnu pomoc a odosiela žiadosti v súlade s nariadením (ES) č. 4/2009, otázka právnej pomoci nie je relevantná.

Posledná aktualizácia: 15/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.